

Posudek diplomové práce

Jaroslav Baier

Vytěsnění menšinových akcionářů dle § 183i a. n. obchodního zákoníku

Rozsah diplomové práce Jaroslava Baiera dosahuje požadovaného standardu (59 rukopisných stran) a totéž lze – s výhradami – prohlásit též o jejím obsahu.

Diplomant zvolil téma nikoliv právě nové, jež si nicméně (i vzhledem k poslednímu vývoji na poli judikatomím) zachovává leccos ze své aktuálnosti. Považuji proto za logické a vítám, že diplomant položil jeden z hlavních důrazů právě na analýzu dostupné judikatury. Tento vývoj nicméně neustal ani po odevzdání práce a je bohužel nutno říci, že několik závěrů práce v jeho světle i částečně zastaralo. Tato okolnost nemůže mít vliv na hodnocení práce, přesto očekávám, že diplomant svá vyjádření aktualizuje v průběhu ústní obhajoby a tím osvědčí, že vývoj sleduje a své odborné názory na jeho základě průběžně reviduje.

Náročnost zvoleného tématu lze mít za odpovídající, i když ji poněkud snižuje dnes již relativně obsáhlý rezervoár odborných pramenů, z nichž diplomant mohl čerpat a – dlužno podotknout – i čerpal. Oceňuji, že diplomant zohlednil i řadu zahraničních pramenů, zvláště německé provenience. Viz alespoň seznam použité literatury. Konkrétní promítnutí těchto pramenů do samotného textu práce je pro mě však zklamáním. Zaměření práce i argumentace na podporu těch či oněch řešení se omezuje prakticky jen na tuzemské zdroje; přínos citovaných zahraničních pramenů práci je tak spíše formální.

Šířka i hloubka záběru posuzovaného díla zhruba odpovídá úrovni požadované po diplomové práci a také úkolu, jež diplomant sám sobě vytyčil v úvodu. V obecné rovině nicméně práci vytykám myšlenkovou neuspořádanost, a to jak tématickou, tak argumentační.

Výběr posuzovaných otázek výlučně dle kritéria jejich spornosti nepovažuji za vhodný ani úplně zdařilý, když takových otázek bylo možné identifikovat více, je tedy jasné, že selekci bylo nutné provádět i na základě dalších hledisek. Ta však diplomant nerozkrývá a ani z práce samotné nejsou zjevná. Obtížně se tak bráním dojmu nahodilosti a tím pádem určité bezkonceptnosti. Obávám se rovněž, že problematika je místy složitější, než diplomant naznačuje, a že některé otázky by zasluhovaly rozsáhlejší rozbor.

Diplomantova argumentace je místy nedobře strukturovaná a tedy i nesnadno srozumitelná; není vždy úplně jasné, o jakém problému vlastně diplomant pojednává a k jakým závěrům dospívá (příkladmo viz níže).

Na druhé straně je třeba vyzdvihnout diplomantovu snahu nevyhýbat se skutečným problémům a za pomoci (jakkoliv kostrbaté) právní argumentace hledat jejich řešení.

Práce bohužel obsahuje několik obsahových nepřesností, ne-li nesprávností. Některé jdou na vrub nepřesnému vyjadřování, u jiných může být důvodem i nedostatečné porozumění. Na str. 7 tak diplomant staví institut dodatečné nabídky převzetí (sell-out) do zcela obecného „zrcadlového“ protipólu k právu výkupu (squeeze-out). Na str. 11 jako by vylučoval z možnosti účasti v koncernu fyzickou osobu. Na str. 17 hodnotí stav právní úpravy v „americkém právu“. Na str. 29 poněkud nejasně uzavírá, že hlavní akcionář musí „rozhodný podíl ... držet po celou dobu vytěsňování“, což úplně nekoresponduje s jeho vlastními závěry a argumenty v dalších odstavcích. Za obtížně srozumitelnou považuji jeho argumentaci na str.

32. Chybná je úvaha na str. 33 o tom, že „půjčka cenných papírů ve vlastnictví třetí osoby hlavnímu akcionáři se jistě nedá vykládat jako vlastnictví hlavního akcionáře...“
Problematická je formulace na str. 35: „Akcionáři se pouze dohodli na konsolidaci svého podnikání“. Je snad akcionář z titulu svého podílu ve společnosti podnikatelem?
U diplomantova závěru na str. 38 postrádám zohlednění stanoviska Ústavního soudu k tomuto problému. Na str. 41 diplomant uzavírá, k jakému okamžiku by měl soud posuzovat přiměřenost protiplnění. Není však jasné, z čeho tak dovozuje a o jaké argumenty tento závěr opírá. Kapitulu 8. 4. na str. 44 bylo třeba uvést konkrétnějším vymezením zákonných podmínek, za kterých je možné výši protiplnění takto určit. Nastíněná úvaha je příliš obecná a tím nepřesná. Uvažovat o úroku, o němž diplomant pojednává na str. 45, jako o sankci není nijak na místě. To deformuje i další úvahy diplomanta, které se k tomuto institutu váží. Není pravdou, že rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, na něž diplomant odkazuje na str. 47, dává uspokojivou odpověď na otázky, jež diplomant shora vymezuje. Rovněž není pravdou, že povahu žaloby na jinou výši protiplnění, jejíž základ tkví v § 183k ObchZ, vyřešil Nejvyšší soud ČR v rozhodnutí uváděném v poznámce č. 132 na str. 50. Odkazované rozhodnutí se váže ke zcela jinému právnímu institutu. Diplomant pomíjí, že – pokud jde o výklad § 183k ObchZ - odborná literatura dospěla k názorům odlišným. Jiné je také novější stanovisko judikatorní. Diplomant však o něm v době odevzdání práce ještě nemohl vědět. Nerozumím, co diplomant ve vazbě na obchodníka s cennými papíry rozumí „subjektem se substrátem definovaným českým právem“ (str. 48).

Ani formální úroveň práce není právě optimální. Výhrady mám zejména k několika chybám gramatickým (v psaní interpunkce, ve jmenné shodě atd.), k užívání pojmu „vytěsnění“ či „hlavní akcionář“ s velkým písmenem na počátku, ale též k formě citací ustanovení právních předpisů (číslo odstavce ustanovení v závorce atd.). Práce s poznámkovým aparátem je naproti tomu slušná, některá tvrzení by ale bylo rovněž třeba dokládat odkazy na prameny (viz např. na str. 21 o tom, že ČNB vyslovila určité přesvědčení, aniž se z práce dozvídáme, kde se tak stalo a prostřednictvím kterých osob).

Vzdor uvedeným nedostatkům hodnotím posuzovanou práci jako způsobilou obhajoby. Její konečné hodnocení nicméně ponechávám závislým na průběhu této obhajoby. Věřím, že diplomantovi se během ní podaří vysvětlit či uvést na pravou míru alespoň většinu ze shora uváděných věcných nepřesností či formulačních neobratností, jakož i upozornit na novější rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR z doby po odevzdání práce.

V Praze dne 14. března 2010

JUDr. Petr Čech, LL.M.